

Kyrka & Folk

NR 36, 8 SEP 2011, 88 ÅRG.

Scandinavia House – skandinavisk ingång i USA

sid 4

Concordia Theological Seminary, CTS, i St Louis

Foto: Anders Brogren

MER UR INNEHÅLLET:

Glädjen i humorn
sid 7

Nytt mötestält
sid 12

Herren lade Skandinavien på mitt hjärta

– en svensk friherre i Missourisynoden

Kyrka och Folk har mött Chris Barnekov, som under flera år haft en nöd för sina trossyskon i Norden och som under senare år fått möjligheter att bygga broar mellan amerikansk och skandinavisk lutherdom.

– Som en nykristen i början av 1970-talet fick jag lära mig om missionsbefallningen (Matt 28:19). Vid samma tidpunkt släktforskade jag. När jag lärde mig mer om min släkt blev jag också medveten om den andliga krisen i Norden, särskilt i Svenska kyrkan. Herren gav mig en stor nöd för Skandinavien som ett missionsfält. Men då saknade jag kontakter för att kunna bidra med något. Men jag bad för er, säger Christopher C Barnekov, Scandinavia House, Fort Wayne.

Det är en märklig historia hur Chris Barnekov fick Skandinavien lagt på sitt hjärta.

– Jag kände medlidande med alla som inte längre fick höra evangeliet, och även värre – de fick höra ett falskt evangelium och liberalism. Jag fortsatte att be Herren om evangelisk förnyelse i Norden.

Barnekov har också en intressant familjehistoria. Barnekowarna kallades till Skandinavien av Danmarks kung Kristian III för att hjälpa till med införandet av reformationen (efter att de haft den uppgiften i Pommern).

– Efter flera generationer hade mina förfäder gift in sig i godsägarfamiljer i Skåne. Vi blev svenskar när Skåne blev svenskt. Som en del i att integrera Skåne med Sverige utnämndes en del godsägare till friherrar. För mina förfäder

kan ett visst kungligt släktskap ha bidragit till utnämningen. Den förste Barnekow som var friherre gifte sig med greve Magnus Stenbocks dotter.

Nyckelroll för internationellt Internet

Chris Barnekov har även för egen del fått arbeta politiskt på ett nationellt plan, vilket bilderna på Ronald Reagan i hans matsal vittnar om. Det började med att han tog en PhD (filosofie doktor) i mikroekonomisk teori, vilket behandlar hur marknaden fungerar och med särskilt tonvikt på statliga regleringar av marknaden.

– Jag undervisade sedan mikroekonomi vid två universitet, men har mest tjänstgjort i Washington. Jag arbetade särskilt med att minska ekonomiska regleringar av transporter och kommunikation. På 1980-talet innebar dessa reformer att genomsnittsinkomsten i USA ökade åtta procent. Kommunikationsreformerna möjliggjorde Internet och billigare utlandsamtal. Den moderna ekonomin skulle idag inte fungera på samma sätt utan dessa reformer.

Vägen till tro och kamp för tron

Barnekovs föräldrar var inte troende förrän senare livet. Själv blev han troende i samma ålder som Bo Giertz, mycket tack vare studiekamrater. Efter några år förstod han evangeliet genom den lutherska liturgin. Men redan tidigt reagerade han mot obiblisk teologi.

– Jag började delta i gudstjänsterna vid Augustanakyrkan

Chris Barnekov utanför Scandinavia House.

Foton på detta uppslag: Per-Anders Grunnan

i Chicago. Även om jag hörde evangeliet genom den svenska liturgin insåg jag snart att den församlingen hade drabbats av liberal teologi. Jag fann en mer konservativ luthersk kyrka, men efter några decennier blev även den underminerad av liberal teologi. Denna församling blev en del av ELCA (Evangelical Lutheran Church of America), men jag lämnade den kyrkan på grund av dess svaga syn på Skriften. Alla ELCA:s problem har egentligen sin orsak i deras liberala syn på Skriften.

Chris Barnekov framhåller att det är viktigt att hålla fast vid den ursprungliga läran.

– När ELCA antog en liberal bibelsyn så skedde samma saker som i Svenska kyrkan. Men här i USA skedde allt mycket snabbare när det väl börjat. Idag viger man t ex kvinnor och utövande homosexuella till präster. Man har reducerat evangeliet och fått en politisk inriktning. Precis som i Sverige finns det en rest kvar av bibeltroende, men de marginaliseras. ELCA har övergett både ordet och sakramenten, både lag och evangelium, men liksom Svenska kyrkan utger man sig fortfarande för att vara luthersk. Det är en vitkalkad grav (Matt 23:27). Jag tror att detta är oundvikligt när man överger Skriften och bekännelsen.

Andligt hem i Missourisynoden

Han hamnade sedan i the Lutheran Church Missouri Synod (LCMS), som är en konfessionellt luthersk kyrka i USA med 2,7 miljoner medlemmar.

– När jag lämnade ELCA gick jag först med i en grupp som kan betecknas som en rest av konfessionell lutherdom. Jag valdes till deras nationella ledning och lärde känna några ledande nyckelpersoner i LCMS när vi förde samtal om kyrkogemenskap i början av 1990-talet. När jag flyttade hem till Virginia några år senare fann jag mitt andliga hem i LCMS. Min långvariga vänskap med vissa ledare inom LCMS har underlättat brobygget mellan LCMS och den skandinaviska ”resten”.

Skandinaviska huset

Chris Barnekov hade som sagt länge känt för Skandinavien och när han väl fick möjligheten att bidra konstruktivt tog han den och grundade ett gäst- och studenthem i Fort Wayne, som han kallar Scandinavia House. Han har låtit renovera det fint och studenterna vi möter tycks vara mycket tacksamma.

– Min tanke med Scandinavia House är tvådelad. För det första är det en plats för utbytesstudenter från Norden så att de kan bo här när de studerar vid Concordia Theological Seminary (CTS). Här i Fort Wayne finns en avancerad utbildning, som kanske saknar motstycke i Norden. Tidigare studenter har sagt mig att gemenskapen och erfarenheterna av gudstjänstlivet vid CTS har varit minst lika värdefullt som undervisningen. För det andra är Skandinaviska huset något av en ambassad, en länk mellan konfessionella lutheraner i Norden och Amerika. Denna andra funktion innebär sökande, översättande och tolkande av information om utvecklingen i Skandinavien, samt att förmedla kontakter med Missourisynodens ledare. Men det senaste året har min

tid och energi mest gått åt till förberedelserna för PIBUS USA-resa i maj 2011, berättar Chris.

Än så länge har sex studenter bott i huset, tre från Sverige och tre från Finland. Flera av Kyrka och Folks läsare känner säkert till Jakob Appell, som var den förste.

– Jag tror att han är ett exempel på vilka intryck studier här kan ge. Dessutom har vi haft 15 tillfälliga besökare som bott här i samband med konferenser, kortkurser och studiebesök, t ex biskop Obare. Jag skulle gärna se att fler unga präster kommer hit för enstaka kurser. CTS har ett stort utbud av sådana. Jag hoppas att huset ska fungera så här några år till, om Herren låter mig behålla min hälsa.

Vad uppskattar du särskilt hos bekännelsetroheten i Sverige?

– Jag älskar den svenska liturgin. Det var genom den jag förstod evangeliet. Liksom många andra amerikaner har jag en stark samhörighetskänsla med mina förfäders hemland. På ett verkligt sätt känner jag mig som en del av den svenska kyrkan, inte det ockuperade skeppsvraket, men väl den riktiga kyrkan i Sverige som min familj tillhörde i många sekler. Just på grund av detta har jag glatt mig mycket åt Missionsprovinsen, som jag ser som ett bönesvar.

Man märker på Barnekov att han tycker att det är viktigt att engagera sig för kyrkor i andra länder.

– Det finns två huvudskäl. Det första är att det bara finns en Kyrka och den är inte bunden av nationella gränser. Kristus har kommit för alla folk och han sänder oss till alla folk. För det andra är yttre mission en slags försäkring, där man skapar en ”insättning” av evangelium i fall att man förlorar det hemma i framtiden. Relationen mellan Sverige

Martin Luther-staty vid seminariet i Fort Wayne.

och Kenya är ett färskt exempel. Som biskop Obare uttryckte när han vigde Arne Olsson; missionärer från Sverige kom med evangeliet till Kenya, och nu för en kenyan tillbaka det till Sverige. Vi har samma färska erfarenhet här i Amerika, när Episkopalkyrkan här blev lika liberal som Svenska kyrkan. Då kom anglikanska biskopar från Afrika och hjälpte till med att restaurera ortodox anglikanism.

Bekännelsetrogen utveckling

Barnekov gläder sig åt den senaste utvecklingen i Missourisynoden.

– Förra året valdes ett nytt ungt ledarskap som kan förnya vårt konfessionella arv och vår förpliktelse till Skriftens auktoritet. Framtiden verkar ljus, men vi utmanas av förändringar i samhället, som snabbt sekulariseras (den nuvarande federala regeringen leds av en man som attackerar biblisk kristendom på olika fronter). Det har ofta hävdats att kristendomen överlever bara en generation i taget: om några få generationer kan det hända att

vi behöver missionärer från Afrika eller Asien – eller kanske från Skandinavien!

Redan nu ser han att svensk lutherdom har rönt allt större intresse i USA på senare år.

– Det finns ett rikt lutherskt arv i Norden och det blir alltmer välkänt i Amerika. Exempelvis översätts flera av biskop Bo Giertz skrifter för första gången till engelska. Det uppmuntrar till vidare fördjupning i detta arv. Vi uppmuntras också av de exempel på trohet och särskilt tålamod som vi kan notera hos den skandinaviska "resten". En sak vi kanske kan lära från Sverige är det bättre sinnet för kyrkotillhörighet. Amerikaner är av naturen individualister. Därför kanske vi kan ha nytta av att få lite mer av den känsla av samhörighet som vi möter hos nordiska kristna. Vi har alltid haft många olika samfund och aldrig någon statskyrka, men lite mer sinne för andlig gemenskap skulle inte skada. Detta är faktiskt en sak som vår nya president för LCMS driver.

Samtidigt upplevde han PIBUS (Peter Isaac Béens Utbildningsstiftelse) besök i maj som mycket uppmunrande.

– Det glädde mig särskilt att få se så många från olika rörelser i Skandinavien. Den stora gästfriheten som LCMS uppvisade överallt var underbar. Det byggdes broar mellan Norden och Missourisynoden. Jag ber att Herren ska använda dessa nya eller stärkta vänskapsbanden för att återuppbygga Kristi Kyrka i Skandinavien.

Vad tycker du att vi kan lära av Missourisynoden?

– Jag hoppas att ni kan bli uppmuntrade av att se en starkt bibliskt och konfessionell kyrka klara sig bra i ett modernt samhälle. Jag hoppas också att några av era präster och andra ledare kan dra nytta av de goda utbildningsmöjligheter vi har här. President Harrison är väldigt angelägen om att hjälpa fler studenter från olika delar av världen komma till våra seminarier, och att sända ut teologiprofessorer till mindre seminarier i andra länder, t ex Församlingsfakulteten. Men som alltid beror förstås sådant här på möjligheten att få donatorer. Be för oss!

Per-Anders Grunman

Bo Giertz uppskattas mycket inom Missourisynoden och Chris Barnekov förstod själv evangeliet genom den lutherska liturgin.
Foto: Anders Brogren